

Cardiff
Metropolitan
University

Prifysgol
Metropolitan
Caerdydd

Polisi Amgylchedd a Chynaliadwyedd

TAFLEN GLAWR Y POLISI

Manylion Allweddol

TEITL POLISI	<i>Polisi Amgylchedd a Chynaliadwyedd</i>
DYDDIAD CYMERADWYO	<i>7 Mai 2025</i>
CORFF CYMERADWYOL	<i>Bwrdd Academaidd</i>
FERSIWN	<i>1.1</i>
DYDDIADAU ADOLYGU BLAENOROL	<i>Medi 2020</i>
DYDDIAD ADOLYGIAD NESAF	<i>24 mis o'r dyddiad cymeradwyo</i>
CANLYNIAD ASESIAID EFFAITH CYDRADDOLDEB	<i>* Dim newid mawr</i>
POLISIÄU / GWEITHDREFNAU / CANLLAWIAU CYSYLLTIEDIG	<i>Strategaeth 2030</i> <i>Strategaeth Cynaliadwyedd</i> <i>Strategaeth Ymgysylltu</i> <i>Cynaliadwyedd</i> <i>Cynllun Rheoli Carbon 2024 – 2030</i> <i>Polisi Teithio a Threuliau Busnes</i> <i>Buddsoddi Moesegol a Pholisi</i> <i>Bancio</i> <i>Polisi Cadwyni Cyflenwi Moesegol</i> <i>Polisi Masnach Deg</i> <i>Polisi Bwyd Cynaliadwy</i> <i>Polisi Caffael Cynaliadwy</i> <i>Polisi Bwyd Môr Cynaliadwy</i> <i>Polisi Cysur Thermol</i> <i>Polisi Rheoli Gwastraff</i> <i>Polisi Adeiladu ac Adnewyddu</i> <i>Cynaliadwy</i> <i>Polisi Rheoli Dŵr</i> <i>Polisi Bioamrywiaeth</i> <i>Polisi Teithio</i> <i>Targedau cynaliadwyedd a ffocws</i> <i>Rheoli Carbon</i>
DYDDIAD GWEITHREDU	<i>Mai 2025</i>
PERCHENNOG POLISI (TEITL	<i>Rheolwr Ymgysylltu Cynaliadwyedd</i>

SWYDD)	
UNED/ GWASANAETH	Yr Amgylchedd, Ystadau a Chynaliadwyedd
E-BOST CYSWLLT	<i>sustainability@cardiffmet.ac.uk</i>

Rheoli Fersiwn

FERSIWN	DYDDIAD	RHESWM DROS NEWID
1.0	Medi 2020	Fersiwn Cyntaf
1.1	Mai 2025	Adolygu a chynnwys Nodau Datblygu Cynaliadwy

Hyb Polisïau

I gael rhagor o wybodaeth am bolisïau:

1. Gallwch fynd i dudalennau'r Ysgrifenyddiaeth ar InSite drwy <https://outlookuwicac.sharepoint.com/sites/Secretariat>;
2. Gallwch fynd i'r Hyb Polisïau drwy cardiffmet.ac.uk/about/policyhub; neu
3. Cysylltwch â policies@cardiffmet.ac.uk.

Cynnwys

Manylion Allweddol.....	1
Hyb Polisiâu.....	2
1 Cyflwyniad.....	4
2 Pwrpas.....	5
3 Adran Polisi.....	5
4 Ymrwymiad.....	6
5 Mesur Data ac Adrodd.....	6
6 Rolau a Chyfrifoldebau.....	6
7 Polisiâu a Gweithdrefnau Cysylltiedig.....	7
8 Adolygu a Chymeradwyo.....	7

Polisi Amgylcheddol a Chynaliadwyedd

1 Cyflwyniad

1.1 Pwrpas

Mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd yn cydnabod pwysigrwydd y rôl sydd ganddi i'w chwarae wrth ddiogelu ein hamgylchedd naturiol, yn lleol, yn rhanbarthol ac yn fyd-eang yn egwyddorion hybu cynaliadwyedd ar draws ei holl weithgareddau, gan gynnwys addysgu ac ymchwil.

1.2 Cwmpas

Mae'r Brifysgol wedi'i lleoli ar ddau Gampws – Llandaf ar gyfer addysgu a Chyncoed ar gyfer addysgu a phreswyl: Neuaddau preswyl a swyddfeydd staff Plas Gwyn – Tŷ Alexander a CBAC.

Mae'r Polisi hwn yn cefnogi Nod Datblygu Cynaliadwy rhifau 3; 4; 6; 7; 11; 12; 13; 14; 15 a 17.

1.3 Diffiniadau

1.3.1 **Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015** yn gyfraith sy'n anelu at wella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru. Pwrpas y ddeddf yw sicrhau bod gweithredoedd yn diwallu anghenion y presennol heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion ei hunain.

1.3.2 **ISO 14001** Mae gweithgareddau'r Brifysgol yn cael effaith ar yr amgylchedd, ac rydym wedi ymrwmo i wella ein System Rheoli Amgylcheddol yn barhaus ac i ragori ar ofynion ISO 14001. Cefnogir hyn gan gyhoeddiad ac adrodd ar amcanion clyfar a blaenoriaethau i gyflawni'r System Rheoli Amgylcheddol, y Strategaeth Gynaliadwyedd a'r Cynllun Rheoli Carbon gyda pholisïau thema cynaliadwyedd.

1.3.3 **Mae Carbon Net Sero** yn cyfeirio at y cydbwysedd rhwng faint o nwyon tŷ gwydr y mae'r Brifysgol yn ei gynhyrchu a faint sy'n cael ei dynnu o'r

atmosffer. Gellir ei gyflawni drwy gyfuniad o leihau allyriadau a dileu allyriadau.

- 1.3.4 **Nodau Datblygu Cynaliadwy** - Mae'r Nodau Datblygu Cynaliadwy yn set o 17 nod a sefydlwyd yn 2015 gan y Cenhedloedd Unedig. Bwriad y nodau yw creu byd mwy cynaliadwy a theg drwy fynd i'r afael â heriau byd-eang.
- 1.3.5 **Targedau Cynaliadwy a Ffocws Rheoli Carbon** – dogfen prifysgol yn diffinio Strategaeth 2030, targedau System Rheoli Amgylcheddol ISO 14001 a thargedau a ffocws Rheoli Carbon.

2 Pwrpas

- 2.1 Yn unol â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (2015), mae Prifysgol Metropolitan Caerdydd yn cydnabod diffiniad eang o gynaliadwyedd, yn seiliedig ar ymgysylltu â datblygiad sy'n diwallu anghenion y presennol, heb beryglu gallu cenedlaethau'r dyfodol i ddiwallu eu hanghenion ei hunain.
- 2.2 Rydym wedi ymrwymo i wreiddio'r nodau perthnasol yn ein proses fusnes ac academaidd, fel y nodir Nod Datblygu Cynaliadwy rhifau 3; 4; 6; 7; 11; 12; 13; 14; Mae 15 ac 17 yn arbennig o berthnasol i'r Polisi hwn.
- 2.3 Ein nod yw datblygu diwylliant o stiwardiaeth amgylcheddol ymhlith ein staff a'n myfyrwyr.
- 2.4 Rydym yn deall bod ein gweithgareddau yn cael effaith ar yr amgylchedd, ac rydym wedi ymrwymo i wella ein System Rheoli Amgylcheddol yn barhaus ac i ragori ar ofynion ISO 14001.
- 2.5 Bydd y Brifysgol yn cyflawni ei nod o ddod yn Garbon Sero Net ar gyfer allyriadau Cwmpas 1 a Chwmpas 2 erbyn 2030; ac ochr yn ochr â hyn bydd yn symud ymlaen â'r gwaith o leihau ei allyriadau Cwmpas 3 30% erbyn 2030 gyda'r nod o gyflawni allyriadau Carbon Sero Net ar gyfer Cwmpas 3 erbyn 2040.

3 Adran Polisi

- 3.1 Mae'r Brifysgol wedi ymrwymo'n llwyr i gyflawni polisiau a strategaethau cynaliadwyedd er mwyn:
 - 3.1.1 Cynnal System Rheoli Amgylcheddol a ardystiwyd i ISO 14001.
 - 3.1.2 Cynnal cyfarfodydd Gweithgor Gweithredu Hinsawdd rheolaidd yn adrodd ar gynnydd yn erbyn Targedau Cynaliadwy a Ffocws Rheoli Carbon
 - 3.1.3 Lleihau allyriadau carbon drwy fuddsoddi mewn technolegau carbon isel.
 - 3.1.4 Cynyddu ymwybyddiaeth amgylcheddol myfyrwyr, staff ac ymwelwyr â'r Brifysgol.
 - 3.1.5 Diogelu'r amgylchedd, gan gynnwys atal llygredd a gwella perfformiad amgylcheddol a'r System Rheoli Amgylcheddol yn barhaus.
 - 3.1.6 Defnyddio dŵr yn fwy effeithlon a lleihau faint o ddŵr a ddefnyddir ar y campws.
 - 3.1.7 Cynnal achrediad Prifysgol Masnach Deg.

- 3.1.8 Cyflawni rhwymedigaethau cydymffurfio.
- 3.1.9 Parhau i ddargyfeirio gwastraff o safleoedd tirlenwi.
- 3.1.10 Addysgu staff, myfyrwyr ac ymwelwyr ar ffrydiau gwastraff ar y Campws.
- 3.1.11 Cynnal Gwobr Cymdeithas Bwytaï Cynaliadwy
- 3.1.12 Annog myfyrwyr, staff, contractwyr, cyflenwyr ac ymwelwyr i ac o'r Campws a'r Preswylfeydd i ddefnyddio mathau cynaliadwy o gludiant.
- 3.1.13 Cynyddu Bioamrywiaeth campysau'r Brifysgol a'r ardaloedd cyfagos.
- 3.1.14 Lleihau niwsans i gymunedau a chymdogion lleol.
- 3.1.15 Defnyddio adnoddau naturiol yn effeithlon ac yn gyfrifol.
- 3.1.16 Hyrwyddo addysg ar gyfer Datblygu Cynaliadwy yn y cwricwlwm, drwy brosiectau'r Byd Go lawn a modiwlau craidd.
- 3.1.17 Datblygu rhaglen i hyfforddi staff sydd â chymwyseddau craidd mewn Llythrennedd Carbon, i gefnogi nodau carbon net sero y Brifysgol.
- 3.1.18 Darparu lleoliad gwaith ac interniaethau Myfyrwyr o fewn y Tîm Cynaliadwyedd.
- 3.1.19 Lleihau effaith teithio i'r Campws, gan godi ymwybyddiaeth a dewisiadau amgen i feddiannaeth car sengl.
- 3.1.20 Codi ymwybyddiaeth o effaith dewisiadau teithio.

4 Ymrwymiad

- 4.1 Wrth ddatblygu ein polisiau a'n strategaethau ar thema cynaliadwyedd ac amgylcheddol gyda'u gweithredoedd cysylltiedig, rydym wedi ymgynghori â myfyrwyr, staff, undebau llafur a'n cymunedau lleol i sicrhau bod ein gweithgareddau yn y maes hwn yn adlewyrchu uchelgeisiau ein rhanddeiliaid ar gyfer dull gweithredu Metropolitan Caerdydd. Byddwn yn parhau i ymgynghori â'r grwpiau allweddol hyn i sicrhau bod ein gweithredoedd yn parhau'n berthnasol ac fel ein bod yn dryloyw wrth roi cyfrif am ein gweithredoedd.
- 4.2 Byddwn yn cyflwyno Strategaeth Ymgysylltu Cynaliadwyedd y Brifysgol.

5 Mesur Data ac Adrodd

- 5.1 Bydd perfformiad yn cael ei fesur drwy gadw ISO 14001 mewn archwiliadau mewnol ac archwiliadau allanol blynyddol.
- 5.2 Bydd cynnydd yn erbyn ymrwymïadau'r Polisi Amgylchedd a Chynaliadwyedd yn cael ei fonitro a'i adrodd yn flynyddol drwy'r Pwyllgor Amgylcheddol, Ystadau a Chynaliadwyedd, neu gorff uwch priodol arall o fewn strwythur llywodraethu'r Brifysgol.

6 Rolau a Chyfrifoldebau

- 6.1.1 Bydd yr Is-ganghellor neu enwebai'r Is-Ganghellor yn gyfrifol am sicrhau bod y strategaethau, y polisiau a'r holl gamau gweithredu cysylltiedig yn cael eu gweithredu.
- 6.1.2 Bydd perfformiad yn cael ei gyfleu i staff, myfyrwyr drwy InSite,

MetCanolog, Sefydlu Staff a Myfyrwyr ac i'n cymunedau ehangach drwy gyfryngau cymdeithasol a gwefan y Brifysgol.

7 Polisiâu a Gweithdrefnau Cysylltiedig

7.1 Strategaethau

- 7.1.1 Strategaeth 2030
- 7.1.2 Strategaeth Cynladwyedd
- 7.1.3 Strategaeth Ymgysylltu Cynaliadwyedd
- 7.1.4 Cynllun Rheoli Carbon 2024 – 2030

7.2 Polisiâu

- 7.2.1 Polisi Teithio a Threuliau Busnes
- 7.2.2 Buddsoddi Moesegol a Pholisi Bancio
- 7.2.3 Polisi Cadwyni Cyflenwi Moesegol
- 7.2.4 Polisi Masnach Deg
- 7.2.5 Polisi Bwyd Cynaliadwy
- 7.2.6 Polisi Caffael Cynaliadwy
- 7.2.7 Polisi Bwyd Môr Cynaliadwy
- 7.2.8 Polisi Cysur Thermol
- 7.2.9 Polisi Rheoli Gwastraff
- 7.2.10 Polisi Adeiladu ac Adnewyddu Cynaliadwy
- 7.2.11 Polisi Rheoli Dŵr
- 7.2.12 Polisi Bioamrywiaeth
- 7.2.13 Polisi Teithio

8 Adolygu a Chymeradwyo

8.1 Mae'r polisi hwn yn cael ei adolygu a'i gymeradwyo ddwywaith y flwyddyn gan yr Is-Ganghellor a'i gyfathrebu drwy InSite a MetCanolog, mae hefyd ar gael i'r cyhoedd ar wefan y Brifysgol ac ar hysbysfyrdau'r Dderbynfa.